

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1952

Vyhlášené: 30.12.1952 Časová verzia predpisu účinná od: 30.12.1952 do: 08.08.1955

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

98.

Vládne nariadenie zo dňa 2. decembra 1952 **o Štátnej obchodnej inšpekcii.**

Vláda Československej republiky, prihliadajúc na dôležitosť čo najlepšej obsluhy spotrebiteľov v predajniach obchodnej siete a na zosilnenie boja proti porušovaniu, zneužitiu a rozkrádaniu v obchode, nariaďuje so súhlasom prezidenta republiky podľa § 42 ods. 1 zákona č. 241/1948 Sb., o prvom päťročnom hospodárskom pláne rozvoja Československej republiky (zákon o päťročnom pláne):

Prvá časť. **Všeobecné ustanovenia.**

§ 1.

(1) Aby sa zabezpečilo včasné plnenie usnesení vlády, týkajúcich sa vnútorného obchodu, ako aj nedotknuteľnosť socialistického vlastníctva a rozvíjanie vzorného obchodu, zriaďuje sa v Ministerstve vnútorného obchodu Štátna obchodná inšpekcia, ktorá má svoje orgány v krajoch, okresoch a mestách.

(2) Štátna obchodná inšpekcia je kontrolným orgánom, ktorý sústavne kontroluje, ako sa v obchodných podnikoch štátnych, komunálnych, družstevných a súkromných a v podnikoch spoločného stravovania bez ohľadu na to, komu podliehajú, dodržiavajú zákony, usnesenia a nariadenia vlády a nariadenia, smernice a rozkazy vo veciach vnútorného obchodu.

§ 2.

(1) Štátna obchodná inšpekcia je súčasťou Ministerstva vnútorného obchodu. Na jej čele je hlavný obchodný inšpektor, ktorého vymenúva a odvoláva minister vnútorného obchodu; pri svojej práci spravuje sa hlavný obchodný inšpektor pokynmi ministra.

(2) Hlavnému obchodnému inšpektorovi sú podriadení krajskí inšpektori, ktorí sú vymenúvaní a odvolávaní na jeho návrh ministrom vnútorného obchodu.

(3) Aby mohol plniť svoje povinnosti, má hlavný obchodný inšpektor, ako i krajskí obchodní inšpektori potrebný počet inšpektorov v okresoch a mestách.

(4) Funkciu hlavného obchodného inšpektora vykonáva na Slovensku oblastný obchodný inšpektor, ktorého vymenúva a odvoláva so súhlasom ministra vnútorného obchodu povereník obchodu. Oblastný obchodný inšpektor je vo svojej činnosti bezprostredne podriadený povereníkovi obchodu.

Druhá časť.
Povinnosti a práva Štátnej obchodnej inšpekcie.

§ 3.

(1) Úlohou Štátnej obchodnej inšpekcie je preverovať, ako sa vo všetkých štátnych, komunálnych, družstevných a súkromných podnikoch a v podnikoch spoločného stravovania plnia zákony, usnesenia a nariadenia vlády, nariadenia, smernice a rozkazy vo veciach vnútorného obchodu.

(2) Štátna obchodná inšpekcia je povinná preverovať:

- a) správnosť predaja tovaru spotrebiteľom, pokiaľ ide o dodržiavanie čistej váhy a miery;
- b) prísne zachovávanie určených maloobchodných cien a obchodných prirážok v obchodných podnikoch;
- c) dodržiavanie predpísaných povinných zásob a sortimentu tovaru;
- d) plnenie určených noriem pre skladbu a množstvo hotových jedál, podávaných v podnikoch spoločného stravovania;
- e) zabezpečenie drobných peňazí pre pokladnice a ich správne vracanie spotrebiteľom pri platení predaného tovaru;
- f) dodržiavanie hygienických a bezpečnostných predpisov v obchodných podnikoch;
- g) správnosť a presnosť váh a meracích prístrojov, najmä či sú úradne ciachované; dbať, aby v obchodných podnikoch, v ktorých je to nariadené, boli kontrolné váhy s nevyhnutnými súpravami závažia;
- h) plnenie predpisov o prevoze, skladovaní a úschove tovaru, ako aj zabezpečenie, aby obchodné podniky boli vystrojené nevyhnutným inventárom a zariadením; neporušenosť a udržiavanie inventára a zariadenia;
- ch) dodržiavanie predpisov, upravujúcich obeh tovaru a spôsob predaja tovaru na trhu.

(3) Štátna obchodná inšpekcia je povinná:

- a) viesť rozhodný boj za včasné odhaľovanie krádeží, sprenevier a schodkov, ako i znehodnocovaní tovaru a poškodzovaní majetku obchodných podnikov;
- b) kontrolovať včasné a správne prešetrenie sťažností a oznámení kupujúcich na nedostatky v práci obchodnej siete a podnikov spoločného stravovania a preverovať opatrenia, urobené vedením obchodných podnikov na základe týchto sťažností a oznámení.

§ 4.

(1) Ak zistia inšpektori Štátnej obchodnej inšpekcie, že došlo k porušeniu zákonov, usnesení a nariadení vlády, ako i nariadení, smerníc a rozkazov vo veciach vnútorného obchodu,

- a) ukladajú vedúcim pracovníkom obchodných podnikov a podnikov spoločného stravovania peňažné pokuty od 3.000 do 10.000 Kčs;
- b) odovzdajú vyšetrojúcim orgánom materiál na trestné stíhanie osôb, ktoré spôsobili nedodržiavanie maloobchodných cien, zámery druhov predávaného tovaru, oklamanie kupujúcich alebo iné nedovolené machinácie a podávajú vedeniu dotýčnych organizácií návrhy, aby tieto osoby boli pozbavené svojich funkcií.

(2) Krajskí inšpektori Štátnej obchodnej inšpekcie dávajú vedúcim obchodných podnikov a podnikov spoločného stravovania záväznú pokyny a lehoty na odstránenie zistených priestupkov

proti predpisom vo veciach vnútorného obchodu a kontrolujú ich splnenie. Vyšším orgánom navrhujú aj uloženie disciplinárnych trestov previnivším sa osobám (výstraha, prísna výstraha, prevod na nižšiu funkciu atď.).

(3) Inšpektori Štátnej obchodnej inšpekcie majú pri vykonávaní svojej činnosti právo:

- a) vstupovať do výrobných, skladových a iných priestorov obchodných podnikov a organizácií a podnikov spoločného stravovania;
- b) zakazovať predaj tovaru nevhodného pre zásobovanie obyvateľstva;
- c) vylúčiť z používania nesprávne váhy a miery;
- d) v nutných prípadoch zistiť zvyšky tovaru a pokladničné hotovosti v tých obchodných podnikoch a podnikoch spoločného stravovania, kde boli odhalené vážne nedostatky v obchode.

(4) Organizácie a podniky obchodnej siete a spoločného stravovania sú povinné predložiť inšpektorom Štátnej obchodnej inšpekcie na požiadanie všetky doklady, zprávy a vysvetlivky, nevyhnutné na vykonanie ich úloh.

§ 5.

(1) O uložení pokút vedúcim pracovníkom v obchodných podnikoch rozhoduje krajský obchodný inšpektor.

(2) Proti rozhodnutiu krajských obchodných inšpektorov o uložení pokút možno sa odvolať k hlavnému obchodnému inšpektorovi, ktorý je povinný do piatich dní odvolanie preskúmať a o ňom rozhodnúť. Rozhodnutie hlavného obchodného inšpektora je konečné.

(3) Pokuty možno uhradzovať administratívnymi srážkami zo mzdy; môžu sa vymáhať aj súdnou exekúciou. Pokuty pripadajú štátu.

Tretia časť.

Záverečné ustanovenia.

§ 6.

(1) Krajskí obchodní inšpektori spolupracujú pri plnení svojich úloh s národnými výbormi.

(2) Plány kontrolnej činnosti dohodne krajský obchodný inšpektor s krajským národným výborom.

(3) Krajský obchodný inšpektor podáva každý mesiac krajskému národnému výboru výkaz o výsledkoch svojej činnosti.

§ 7.

Orgány Štátnej obchodnej inšpekcie sú povinné zachovávať štátne, hospodárske a služobné tajomstvo vo veciach, o ktorých sa dozvedia pri plnení svojich kontrolných funkcií. Toto tajomstvo sú pracovníci Štátnej obchodnej inšpekcie povinní zachovávať i po odchode zo služby.

§ 8.

(1) Podrobné smernice o spôsobe a pravidlách práce orgánov Štátnej obchodnej inšpekcie vydá minister vnútorného obchodu.

(2) Výkon kontroly v objektoch v odbore ministerstiev národnej obrany a národnej bezpečnosti upraví osobitnými predpismi minister vnútorného obchodu po dohode s ministrami národnej obrany a národnej bezpečnosti.

§ 9.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykoná ho minister vnútorného obchodu po dohode so zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Zápotocký v. r.

Krajčír v. r.

